

Dr. Miloš Záleský:

DVA PRO ČESKOSLOVENSKO NOVÍ MRAVENCI. ZWEI FÜR TSCHECHOSLOWAKEI NEUE AMEISEN (HYMENOPTERA, FORMICIDAE).

Valná část Československa není myrmekologicky prozkoumána. Nejen Slovensko a Podk. Rus, i určité partie země české a moravskoslezské. Na Podk. Rusi a na Slovensku jsem sbíral sám a jen z části publikoval výsledky mých sběrů. Z obou zemí obdržel jsem sběry coleopterologů pp. ředitele J. Roubala v Báňské Bystřici, úředníků A. Vávry, své doby v Iršavě, V. Čuty, své doby v Podk. Rusi a v Lipt. Sv. Mikuláši, za čež jim vzdávám mé srdečné díky. V knize Dr. Št. Soudka »Mravenci Československé republiky« (náklad. Čs. entom. spol.) předpokládá autor více druhů u nás. Celkem 23 forem. Podle dnešního stavu zbyvá zjistit výskyt 20 forem předpokládaných Soudkem, odečteme-li nalezené formy, o nichž jsem zprávu podal dříve: *Formica exsecta pressilabris* (Čas. Čsl. spol. entom., 1932), *Lasius flavus flavo-myops* (Čas N. Musea, 1932) a druh *Myrmecocystus viaticus*, o němž podávám zprávu dnes. Ovšem jak zřejmo z nálezu *Bothriomyrmex meridionalis*, o němž rovněž dnes podávám zprávu, dají se nalézti i Soudkem nepředpokládané rody, vzhledem k geografické poloze karpatské oblasti našeho státu, ba i novinky systematické (pokud takovými disponují, budou předmětem příštího pojednání), což na př. Soudkovu *Myrmica moravica* z Pavlovských kopek doloženo jest.

1. *Bothriomyrmex meridionalis* Roger. Motěšice, Slovensko. J. Roubal leg., Dr. M. Záleský determin. — Pro Československo nový rod a druh, nikým nepředpokládaný.

Počet příslušníků čeledi Dolichoderinae v Československu doplněn byl tímto zjištěním na čtyři rody.

Mezi mravenci, které jsem obdržel k určení od koleopterologa, ředitele J. Roubala v Báňské Bystřici, byl malý mravenec, nalezený jím u Motěšic na Slovensku. Upoutal pozornost sběratelovu tím, že ač na pohled velmi podobný *Lasius brunneus*, lišil se od tohoto jinými pohyby a pak uvedený *Lasius brunneus* nežije nikdy pod kameny. Z těch příčin také Roubal ukázku sebral a mi zaslal. Připomínám, že povrchnímu pozorovateli se jeví jako malá dělnice *Lasius brunneus* a proto jest možno, že jest i přehlízen. Ovšem i pouhým okem jest patrná užší hlava, než jaká jest u menší formy dosti hojněho *Lasius brunneus*.

Mikroskopem jsem určil, že jde o biologicky památného příslušníka čeledi Dolichoderinae, nového v Československu, který ne-

byl u nás vůbec předpokládán (Soudek a j.). Žije tedy u nás tyto rody čeledi: Liometopum, Tapinoma, Dolichoderus, Bothriomyrmex.

Mrvence tento, ač jistě u nás, jak se domnívám přehlížen pro nápadnou podobnost k *Lasius brunneus*, jest u nás jistě velmi vzácný a nálezí k jižním prvkům naší myrmekofauny. Zjištěn byl v Itálii, ve vých. Francii, Švýcarsku, v Alžíru, Tunisu, na Kavkazsku a ve střední Asii. Naše slovenská lokalita jest jednou ze severně položených. Lze jej tušit všude v oblasti rozšíření *Tapinoma erraticum* (v jehož hnězdě se samička nechá adoptovat) v Československu a bylo by i významné zjištění, byť i záporné, zda nežije ve středočeské oblasti, kde byl i zjištěn jižní *Camponotus fallax*. V Itálii charakterizuje Emery výskyt slovy: *pare rarissimo* (*Fauna entomologica italiana*, I. Formicidae, str. 139).

Doklad v mé sbírce »Formicidae Czechoslovakiae«.

Nakonec pak uvádím stručný popis druhu pro potřebu sběratelů podle nalezené dělnice. Příslušnost k čeledi Dolichoderinae poznatelná podle epistomu táhnoucího se za jamky tykadel. Barva hlavy a abdomenu hnědá, hrudi a okončin žlutavá. Povrch těla tečkován, lesklý, hojně pýřitý. Naši sběratelé budtež upozorněni na malého mravence vzhledu *Lasius brunneus*, žijícího pod kameny. V podrobnostech pak odkazuji na obraz i popis v Emerym, Forelovi.

2. Myrmecocystus viaticus Fabr. Parkáň, Slovensko, J. Roubal leg., Dr. M. Záleský determin. — Předpokládal Soudek (l. c., str. 86).

Větší dělnice. Makadla nápadně dlouhá, hrud prosedlána, šupina objemná. Dle toho snadno poznatelný. Jinak zjevu velké Formica či Camponota. Snad ne příliš hojný. U Bratislaví jsem jej r. 1932 marně hledal a v Podkarpatsku rovněž nenašel.

R e s u m é.

1. **Bothriomyrmex meridionalis Roger.**

Zwischen den von Coleopterologen Direktor J. Roubal (Báňská Bystrica) bei Motěšice (Slowakei) gesammelten Ameisen, determinierte ich (Mai 1935) eine für Tschechoslowakei neue Ameise: *Bothriomyrmex meridionalis* Roger, mit welcher die Zahl der tschechoslowakischen Genera der Familie Dolichoderidae auf vier gestiegen ist (Tapinoma, Liometopum, Dolichoderus und neuerdings *Bothriomyrmex*). Belegexemplar: Slowakei, Motěšice, J. Roubal leg. (determin. Dr. M. Záleský, Mai 1935), in meiner Sammlung »Formicidae Czechoslovakiae«. Eine von den interessan-

testen Auffindungen des genannten Coleopterologen; das Vorkommen in der Tschechoslowakei wurde von Soudek »Mravenci Česko-slovenské republiky« nicht vermutet.

2. *Myrmecocystus viaticus* Fabr.

Von Soudek (l. c. 86) vermutet in der Donaupartie des Staates. Gefunden von Direktor J. Roubal bei Parkáň, Slowakei. Belegexemplar: Slowakei, Parkáň, J. Roubal leg. (determin. Dr. M. Záleský) in meiner Sammlung »Formicidae Czechoslovakiae«. Scheint nicht häufig zu sein. In der Tiszapartie Karpathorusslands von mir vergeblich gesucht.

Ing. Arnošt Jedlička:

NOVÝ DRUH RODU PLANETES (COL. CARAB.).

Planetes minimus sp. n.

Sehr kleine einfärbige Art. Rotbraun, Mund, Fühler, Palpen und Beine gelb. Augen fast halbkugelig, behaart, Schläfen sehr kurz. Hals hinter den Augen stark verengt, parallel, etwas eingeschnürt, dortselbst punktiert. Halsschild nur wenig breiter als der Kopf, wenig breiter als lang, etwas herzförmig, mit grösster Breite im vorderen Viertel, nach vorn stark gerundet, nach hinten stärker und im langen Bogen etwas ausgeschweift verengt. Vorderrand kaum ausgeschweift, die Vorderecken abgerundet, nicht vorragend, die Basis jederseits stark abgeschrägt, Scheibe flach gewölbt. Seitenrand fein gerandet, Seitenrandkehle sehr schmal. Basalstriche lang, punktiert und quergerunzelt. Flügeldecken nur ein Viertel breiter als der Halsschild, fast doppelt so lang als breit, parallel, mit angerundeten Schultern, Basalrand ist nach vorn stark gebogen und bildet mit dem Seitenrand einen stumpfen Winkel. Oberseite regelmässig und dicht längsgerippt und anliegend gelb behaart. Long. 7.5 mm. Philippinen: LUZON: Mt-Makiling, 3 Ex. Type in Coll. Andrewes, 1 Cotype in meiner Sammlung.